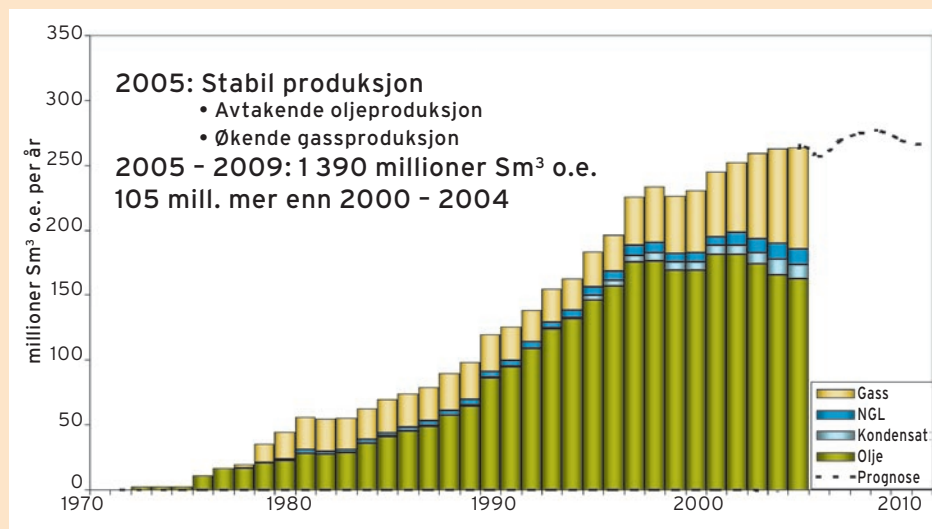

Minst 50 nye år med olje og gass

2004 var et rekordår for petroleumsvirksomheten på norsk kontinentalsokkel. 48 forskjellige felt produserte hele 20 ganger mer petroleum enn forbruket på det norske markedet. Norge er i dag verdens tredje største oljeeksportør etter Saudi-Arabia og Russland, og den syvende største produsenten i verden

Petroleumsproduksjon (salgbar petroleum, foreløpig anslag)

Kilde: Oljedirektoratet

På slutten av forrige århundre regnet man med 25 nye år med olje og 100 år med gassutvinning, men bildet har endret seg bare noen få år inn i det nye årtusenet. I dag tror man Norge vil være en betydelig oljeprodusent i ytterligere 50 år, og gassprodusent enda lengre frem i tid.

- Det ligger an til at gassproduksjonen kommer til å øke ganske mye, slik at vi produserer den gassen vi har i en litt kortere tidsperiode enn tidligere antatt, sier oljedirektør Gunnar Berge.

- Vi regner med at vi per i dag har produsert en tredjedel av det vi totalt sett kan produsere på norsk sokkel, og det har vi brukt 40 år på. Så tidsperspektivet er ikke overraskende. De ressursene vi ennå ikke har oppdaget, men som vi vet er der, vil både bli mer krevende å finne og å sette i produksjon. Vi gjør stadig forbedringer og setter oss nye ambisiøse mål. I dag utvinnes vi 46 prosent av ressursene i gjennomsnitt, og har en målsetting når det gjelder oljeutvinning på 50 prosent, men ser på mulighetene for å øke dette ytterligere. Det er ny viten og teknologi, og evnen til å ta i bruk den nye teknologien, som setter oss i stand til å få ut stadig mer. Dessuten bidrar høye oljepriser sterkt til dette, men vi kan ikke forvente at prisen blir liggende lenge på det ekstremt høye nivået den nå har, sier Berge.

Petroleumsfondet

- Hvor mange prosent av det norske bruttonasjonalproduktet stammer fra oljen i fjor?

- Godt og vel en femtedel, og slik har det vært i noen år nå. Det betyr at for hver krone i verdiskapning, kommer 21 øre fra oljesektoren og

det er en veldig stor andel.

- Hvor stor andel av eksporten kommer fra olje- og gassproduksjonen?

- Ca. 45 prosent, men dette tallet har variert litt over tid.

- Hva med inntektene, hvordan er prisen på gass sett i forhold til olje?

- Vi leverte i fjor ca. 15 prosent av det Vest-Europa brukte av gass.

Gass er litt mindre verdt enn olje, men finner vi bare tilstrekkelige mengder blir det mye penger av det også. Petroleumsfondet var ved årsskiftet på 1.016,4 milliarder kroner. I fjor var tilførselen i form av overføringer fra petroleumsnæringen på 138 milliarder kroner.

200.000 arbeidsplasser

- Hvor mange mennesker er direkte eller indirekte engasjert i olje- og gassvirksomhet i Norge?

- Direkte er det ca. 80.000, men vi regner med at det er over 200.000 mennesker som har sin arbeidsplass direkte eller indirekte knyttet til denne næringen. Så sysselsettingsmessig er olje- og gassvirksomheten av veldig stor betydning. I tillegg setter oljeinntektene oss i stand til å etterspørre mer og ha høyere aktivitet på mange områder enn vi ellers ville hatt.

- Har olje- og gassvirksomheten blitt den drivkraften for distriktene som man hadde forestilt seg for noen år tilbake?

- Ja, det vil jeg påstå at den har, særlig når det gjelder de indirekte virkningene. Det viser seg at hele landet har arbeidsplasser som på en eller annen måte relaterer seg til oljevirksomheten. Dette gjelder også typiske innlandskommuner.

Oppsiktsvekkende godt resultat

- Er det mange letebrønner som ikke blir satt i produksjon?
 - Hydro hadde nylig en undersøkelsesbrønn utenfor Hammerfest som var tørr, men det er slik at selv tørre brønner gir oss atskillig geologisk informasjon som øker innsikten i området og som kanskje setter oss i stand til å finne olje likevel. Så en tørr brønn er ikke nødvendigvis en bortkastet brønn når det gjelder oljeleting. På norsk sokkel har vi boret ca. 700 undersøkelsesbrønner siden oppstarten, og av de har vi gjort funn i ca. 300, det er en suksessrate på ca 40 prosent. I verdenssammenheng er dette et oppsiktsvekkende godt resultat, men det er ikke slik at alle disse funnene er store nok til å bli satt i produksjon. I hvert fall ikke i dag, og noen vil aldri bli satt i produksjon. Men uansett har både myndighetene og industrien vært veldig dyktige, og man har tatt seg tid til å tenke seg om før man har gått videre. Som eksempel kan jeg nevne at Storbritannia har boret et langt større antall undersøkelsesbrønner enn Norge har gjort, uten å finne mer olje for det, sier Gunnar Berge.

Mindre olje - mer gass

- Oljeutvinningen er avtagende, mens gassproduksjonen øker. Hvordan ser estimatene ut fremover?
 - Når det gjelder olje, ligger vi nå på et platå. I 2004 ble det produsert 162,8 millioner Sm³ (standard kubikkmeter) olje, og i løpet av to-tre år vil oljeproduksjonen flate ut og så gradvis gå ned, mens gassproduksjonen vil øke. I fjor solgte vi 78 milliarder Sm³ gass, og gassproduksjonen er forventet å øke til 120 milliarder Sm³ i 2011. Etterspørselen etter gass øker sterkt i Vest-Europa. Storbritannia har i mange år produsert nok gass til eget forbruk, men produksjonen avtar nå samtidig som landet er den største forbrukeren av gass i Vest-Europa. I dag er Tyskland og Frankrike Norges største kunder, men Storbritannia kan om få år utvikle seg til å bli den aller største kunden. Og Norge ligger gunstigere an i forhold til det britiske markedet enn noen andre av våre konkurrenter.

LNG-teknologi

- Vi leter fremdeles etter mer olje og gass, hvilke områder har man størst tro på?
 - Når det gjelder uoppdagede ressurser, regner vi med at de fordeler seg nokså likelig mellom Nordsjøen, Norskehavet og Barentshavet. Men Barentshavet er det området som så langt er minst undersøkt.
 - Hva er de viktigste prosjektene i årene fremover?
 - Det er først og fremst det store Ormen Lange-gassfeltet som vil komme i produksjon i 2007, og det bygges nå en egen gassledning til Storbritannia for å forsyne det britiske markedet. Så har vi Snøhvitfeltet utenfor Hammerfest, der man produserer gass som LNG, det vil si at gassen fryses ned til flytende form og transporteres med skip, hovedsakelig til USA men også til noen europeiske land. Det er første gang Norge blir LNG-produsent, og mye av gassforsyningen til den vestlige verden vil komme i form av LNG fremover, så det er veldig viktig å tilegne seg denne teknologien for å være konkurransedyktig. Gjør vi flere større gassfunn, for eksempel i Barentshavet, er rørledning ikke et aktuelt alternativ. Hvis avstanden i dag er lenger enn 4.500 km til markedet, er det billigere å frakte gassen som LNG med skip.

25 prosent i nord

- Hva kommer til å skje i de nordlige havområdene?

Direktør Gunnar Berge i Oljedirektoratet tror vi har minst 50 nye år foran oss med olje og gass.
 Foto: Ann-Magrit Berge

- Det er bare Barentshavet sør som er åpnet for oljeleting foreløpig. Men Oljedirektoratet driver selvfølgelig undersøkelser lenger nord, men de kommersielle selskapene har ennå ikke adgang til disse områdene. Men jeg forestiller meg at før eller siden vil også disse områdene bli åpnet for oljevirkosomhet, og det er helt klart et potensiale for å gjøre funn der. Det er gjort visse anslag på hvor stor del av de gjenværende petroleumsressursene i verden som ligger i Arktis, og man er kommet frem til ca. 25 prosent. Mesteparten ligger i Russland, men en god del befinner seg også i den norske delen. Og i så måte ligger det i aller høyeste grad til rette for et nærmere samarbeid mellom Norge og Russland når det gjelder utbyggingen og virksomheten i Barentshavet. Og nå satser både Hydro og Statoil på å komme inn på Stockmannfeltet som er et av verdens største offshore-gassfelt.

Miljøaspektet er meget viktig

- Hva er de største utfordringene for oljenasjonen Norge i årene som kommer?
 - Det er å få ut de resterende ressursene og reservene på en lønnsom måte, og gjøre det uten at det skader miljøet. Det kommer stadig sterkere miljøkrav og det både må og vil vi håndtere samtidig. Når det gjelder virksomheten i Barentshavet, er det stilt mye strengere krav til utslipp til sjø enn i Norskehavet og Nordsjøen, fordi man frykter at utslipp kan ha større skadevirkninger i disse havområdene som i tillegg har rike fiskerier. Og her står vi foran starten på en aktivitet. I Norskehavet og Nordsjøen har aktiviteten vært i gang en stund og det er vanskeligere å stille strengere krav underveis. Men det er ingen steder i verden det drives oljevirkosomhet så bra miljømessig sett som på norsk sokkel, sier oljedirektør Gunnar Berge.